

Méhes Károly

OSZTÁLYRÉSZ

Tizenöt év nem a világ.

Négy év sokkal több volt, még most is tart.

A maradék, így ötösönként (állítólag az „élet”) csupán egy pont a rég befejezettnék hitt mondat végén, hogy... Meg hogy *mégsem*...

Iskola. Tanulás. Képzeltés és emlékezés. Mind-mind a tudatlanság végtelen labirintusának egy-egy becsapósan megvilágított szegletében.

Korbelt megcsapja a hegyi levegő. Megérkezett.

A tablók tövében Ebem izompólóban villan elő. Szakad róla a víz, nagy kockás ruha-zsebkendőbe törölközik percnként.

– A kurva augusztusát neki!

Sose voltak itt augusztusban, vakáció, a mosókonyhában már rég szétfújta a szél a bizonyítványosztás után elégetett kémiakönyvek pernyéjét.

Érkezett Mohácsról frissen sült oldalas, meleg pogácsa mellé. Bor? Teljességgel evidens. A hosszú gyalult asztalhoz ülnek. Halk puzmogás, bicskára szúrt katonák. Ebem valami fekete nőről mesél, akit nem is akart úgy igazán megízélni, de végül is nem lehetett kitérni a gondviselés elől. Diókámnak erről eszébe jut, hogy inni kéne egy kis körtepáleszt, továbbá hogy a tanáriban, már a mostaniban, ahol tanít, a Béla bá' mindig azt kérdezi az egyik kartársnőtől: „Belenyalhatok egy kicsit a feketédbe?”, és ezen mindig röhögnek (az m.-i tanári kar és most ők is); Dió kisütötte, azt kellene válaszolni e költői kérdésre, hogy „Csak szőrmentén”.

Zsiros pofák és kezek a déli, ablakkeresztekkel osztott napfényben.

– Hová tűntél tizenöt évre? – kérdezi az Ebet.

– Schová. Mindig voltam valahol.

– És amúgy? Mi van?

– Amúgy semmi. Lejössz, és megnézed.

Kiderül, hogy mindenkinek van saját élete: feleség, gyerekek, ház – teljesen, mint aki él, aki felnőtt, aki már nem... Az egyik hosszan, töredelmesen vall, a másik érthetetlen, szövevényes történetet ad elő, a harmadik a száraz tényekre szorítkozik. Korbelt önzőn, mikor már leszerepelt, úgy a névsor szerinti M betűsök táján kezd el ásitozni.

Aztán hajnalig vihogznak. Amikor a Dzsungi... amikor a Szöcske... meg az öreg Brendi! Róla nem nagyon vannak történetek. Korbelt eltűnődik, mi a csudát csinált négy éven át? Pedig ha visszagondol, mindig a fényképekről ismert régi önmagát látja képzeletben, amint épp ide megy, oda megy, áll vagy ül. Alig-alig érdekes. Talán mikor a kutyák elől menekültek a sárban, de hát azt ki látta? Gonné volt ott, a jószágos Gonné, aki most az emeletes ágyának támaszkodik, és arisztokratikusan mosolyog valami ősi sztorin, ami Fegyával esett meg: képes volt negyedszerre is kidobni a szemüvegét a harmadik emeletéről, csak hogy bemehessen Gy.-be felírni az újat, menekülendő valamilyen doga elől. Érdekes, ezt senki se felejtette el!

Mikor vége, és a döglesztő melegben letekert ablak mellett autózik hazafelé, Korbel nem tud másra gondolni, mint hogy ez a két nap semmit nem változtat meg az egyre régebben elmúlt négy éven. Két vidám, nevetgélős, vállveregetős nap, de tudja, hogy ha megint rászánnák magukat, és ott maradnának, jönnének a másmilyen napok.

Dinnyét vesz, sokáig válogat, kopogtat, lékeltet. A kopasz cigányember felvilágosítja, hogy ilyen mézédés cuki dinnyét nem egyhamar talál a környéken. Jó, ezt kéri, egyezik meg vele Korbel. Ahogy viszi visszafelé az autóhoz, az árokszálon megbotlik egy alattomosan előbukkanó platányökérben. A dinnyét valósággal kihajítja az országút közepére. Azonnal több darabba reped szét. Bársonyos pirosa úgy világít az izzó aszfalt közepén, mintha valami borzalmas baleset történt volna.

Januárban Ebemmel álmodik. A Naplemente Hálójában nagy az esti nyüzsgés. Két perccel az álomra szólító csongetés előtt Fegyva égszínkének nyelvű vadászkesével vakargatja a farkát, Cickány a biológiai könyv fölött tűnődik félig letolt gatyával, Korbel pedig már viszonylag előrehaladott készenléti fokon épp az ágyazás művészetének hódol, amikor Ebem örült ordítása hallatszik a mosdóból. Ki mosott fogat a fogkefémmel? Hamar kiderül, hogy a bűnös ő, illetve ők ketten teljesen egyforma piros Amodent fogkefe birtokosai, és mint az igazán szerelmetes házások, valószínűleg már napok óta egymás fogkefét használják, ahogy épp esik.

Így volt? De mennyire, hogy így!

Néhány gyors telefon és időpont-egyeztetés után indul. Istennek tetsző cselekedet lehet ez a részéről, mert az addigi nyugős, nyálás, nyavalyás januárnak egyszerre nyoma sincs, és kellemes napos időben gurulhat végig a határszélen.

Babócsán kiszáll, mert valaha a szomszédjukban Babócsai néni lakott, akiről rettenetes emlékeket őriz Korbel. Folyton ki akarta hívni az URH-t, még azért is, mert a gyerekek színes krétával a járdára rajzoltak a háza előtt. De ez sem volt elég, az apját is megfenyegette, amikor a Moszkvicsot mosta, azokkal a lassú, precíz mozdulatokkal, és a Mos6-os víz csak úgy áradt, körbefolyta a kerítést, és ezt Babócsai néni a cukrával és a vizes szivével (meg az elkurvult lányával – de erről csak sokkal később szerzett tudomást) nem tolerálta.

Ez hát a késleltetés, gondolja nagy önironikusan, miközben megállapítja azt is, hogy maga Babócsa a januári napsütésben sokkal csinosabb, mint Babócsai néni bármikor az emlékeiben. És lehet, hogy valami nagyon jót késleltet azzal, hogy a fagytól felengető sártócsákat óvatosan kerülgetve körbesétálja a jelentéktelen templomot, s mint valami egyedüli jelenséget, hosszan követi tekintetével a melegítőnadrágban biciklin a boltba igyekvő, horgolt sapkás asszonyokat. Aki visszafelé karikázik, annak nagy, két-kilós kenyér kandikál ki a szatyrából.

Hát persze hogy minden késleltetés. Valami más éppen nem történik meg.

Ebem ólja (hogy' hívhatta volna másképp?) alacsony és rendkívül hosszú. Hat helyiség egymás után, mindegyikben ágyak, székek, asztalok egyáltalán nem művészi rendetlenségben. Elképzeli Korbel, milyen jól meg lehetne csinálni, fölcsiszolni és lelakkozni a hajópadlót, vágatni még két ablakot, hadd legyen világos, kimeszteni mindent fehérre. Mert nem ilyen egyáltalán.

Ülnek a konyhában. Sistereg az olaj a hagyma alatt. A fényes tekintetű vendégre főz Marika, mint a... – itt Korbelnek a tanszéki főnöke jut eszébe, ő mondja mindarra, amit (n)agyon akar dicsérni, hogy *süt-főz*, biztos felszedte a folyosói diákdumából.

Marika, Ebem felesége. A telefonban olyan kedves hangja volt. Korbel filigrán, fehér bőrű, kék szemű, kicsit svábos teremtést képzelt el, akinek esetleg copfba van fogva

a haja. Ez a Marika semmilyen. A legrosszabb. Nincs arca. Ha rá is néz Korbel, igazából nem látja. Még a gáztűzhely is nyilvánvalóbban létezik, különösen az után, hogy az olajon pirított hagymára ráugranak a húskockák. Az, hogy mindez Marika cselekedete, nem számít.

És a négy gyerek. Szépen köszönnek, elfogadják az ajándékba kapott Milkát. Itt legalább nincs vita, a lila az lila, nem úgy, mint Korbel gyerekkorában, akkor a Tibi csoki játszott, de mennyire nem volt mindegy, hogy piros vagy világoskék csomagolás bújjik ki a selyempapirosból! Az ét és a tej variáció. Ebem csak vigyorog, kezében a sörösüveggel.

– Büdös kis kurvák, de imádom őket!

– Sándor, hogy beszélsz! – szólal meg Marika, inkább kedveskedve, mint mérgesen.

– Asszony, kuss! Ez itt az én hazám, úgy beszélek, ahogy akarok! Nem igaz, Bönye?

Korbel elhúzza a száját régi neve hallatán, aztán gyorsan iszik, hogy ne kelljen megszólalnia.

Meg kellene szólalni, de nem nagyon akad mit mondani. Ha kiürülnek az üvegek, Ebem annyit mond: – Bönyém, iszunk még egyet, nem? Normális.

Marika azt javasolja a brassói pecsenye és a gesztenyepüré után, hogy nyugodtan dőljenek le egy kicsit.

– Asszony, te ne ugass bele mindenbe! Ha akarok, lefekszem, ha akarok, nem!

– Azt hittem, te vagy a kutya! – mondja csöndesen Korbel az ugatásra célozva. Egy pillanatig úgy véli, hogy nevetnek majd egyet, de Marika csak törölget, Ebem pedig nagyon komolyan válaszolja.

– Bánni kell tudni ezekkel. Nem árt, ha egy ilyen süket agglegény is megjegyzi, mint te, Bönyém. Oda kell figyelni a бүdös kurvákra!

De ezt már egészen máshogy mondja, mint az előbb. Korbel egyszerre örül és szégyelli is magát, hogy háttal ül a „ház asszonyának”.

Délután aztán nyakukba veszik a falut. Ebem komplett idegenvezetést tart kocsmák tekintetében – tekintetéből semmi más nem olvasható ki, mint hogy a füstös, keramitköves, csőlábú székekkel telezsúfolt lyukakban sokkal inkább otthon érzi magát, mint hosszú, alacsony „óljában” Marika és a lányok oldalán. Korbel mindenhol illetudóan köszön. A haverok kapásból letegeznek, így minden egyszerűbb, mondhatni pontosabb, majdnem azt gondolja: ahogy az rendjén való. Elnézi a nyíratlan, pajeszos, rezes orrú, többnyire festékfoltos katonanadrágba és nyútt cipőbe öltözött embereket. A magyar nép, ők voltak azok, nem vitás, a sok millió, akik az ő számára kicsit mesefiguráknak tűntek mindig is. És elnézi az Ebet, becsületes nevén Dezsényi Sándort, akivel ők ketten egyek voltak hajdanán, és bizonyára még most is azok, a felmerülő különbségek és egyéb furcsaságok csupán e témára írt variációk, hogy még szebb és izgalmasabb legyen a múlt.

Kicsit beszélgetnek a gyanúsán jó időről, meglesz még ennek a bõjtje, majd májusban esik a hó, állítja a gumicsizmás, aztán a jugó meccs ügyében zajlik némi káromkodás. Megérdemeltük, baszkikám, tizenkettõt beszopni a csetnikektől két menetben egy kicsit durva, mekkora egy borjú az a... Korbel a hat-nullás szovjet ruha óta nem néz magyar focit, az új neveket egyáltalán nem ismeri. Aztán egy Eta nevű nőről kerül szó, akiről hamar kiderül, hogy valami ménkű nagy helyi ordas, mindenkinek volt egy-két jó szava az Eta által művelt lepedőakrobatikáról, Ebem csak mutatja, ő hogyan csinálta, és lebiggyesztett ajakkal bólogat jelentőségteljesen Korbel felé. Mindegy, mert most az Etát alaposan összeverte a Gyuri, be kellett vinni a kórházba.

A Royalban (egy fabodega, rózsaszín neoncsövekkel körbeaggatva, plusz két nyergőgép, hogy a Las Vegas meg a lesz vigasz helyi érdekű legyen) Nándiba botlanak. Nándi nagy ember, mentős. Most szabadnapos, majd holnap megy huszonnégy órázni, issza a kólát. Állítólag attól is be lehet rúgni. Két csaj is görnyedezik a sarokban, fújják a füstöt.

– Az ott rád pislog olyan nagy szemekkel, körülbelül – mondja Nándi az Ebnek. Állával a hosszú hajú lány felé bök, aki néha hátranézeget.

– Az? Hülye. Ismerem a telepről. Szűzkurva. Ha be akarsz nyúlni neki, rinyál. Megint elmesélnék egy-egy emlékezetes esetet, coitare necesse est.

A végére unicum dukál, hogy fűtse őket egy kis hév hazamenet is.

Korbel a folyosón botorkál. Cipőkebe, papucsokba botlik, valami a falat súrolva dőlni kezd, majd koppan a kövön. Eszébe jut, mi lehet az, az egyik gyerek fakardja.

A konyhában felgyullad a villany.

– Gábor, te vagy az? – ez Marika hangja.

Korbel egy szál alsónadrágban kissé elszégyelli magát.

– Csak megszomjaztam. Egy kis vizet – suttogja, mint valami sivatagi vándor.

– Gyere, ülj le – mondja Marika. Becsukja a konyhaajtót mind a két irányba, poharat szed elő.

– Ebem? – nyögi Korbel.

– Alszik az, mint egy medve.

– És te?

– Én? Hát én nem alszom – vonja meg a vállát. – Mit kérsz? Kólát, narancsot?

– Vizet.

– Sört? Egy kis pálinkát? – folytatja Marika, mintha süket volna.

– Csak vizet.

Mikor megkapja, lassú kortyokban iszik. Marika leül vele szemben, a kockás abroszra könyököl.

Nem szól semmit, csak néz. Korbel megköszöni a vizet, a poharat eltolja maga elől. Képtelen felállni. Pucér mellkasa előtt keresztbe fonja a karját.

– Nem vagy álmos?

Csak a fejét rázza.

– Ne is szólj semmit – mondja aztán. – Jó így. Egy konyha éjjel. Két idegen ember. Hiszen nem ismerjük egymást. Csak sejtünk egy-két dolgot. Azért jobb ez a néma ücsörgés. – Elmosolyodik. – Mondom én, miközben folyton beszélek. De olyan, mintha meghallgatnál. Sándor meg... Nem, megfogadtam magamnak, erről nem beszélek. Ti úgyis mindent tudtok egymásról. Mi újat mondhatnék.

Marika elhallgat. Nézi Korbelt. Egy ideig állja az asszony tekintetét, aztán lesüti a szemét.

– Ne haragudj – dünnyögi –, tényleg nem jut eszembe semmi okos... Okos! – csak legyint.

A szódásüveg egyszer csak elkezd halkán szivárogni.

Mind a ketten odanéznek.

Korbel azt gondolja, ezen a világon úgyszincs sohase csönd. Mégiscsak az a legboldogabb, aki alszik.

Marikára néz. Aki továbbra is merőn bámulja a szódát, miközben Korbel óvatosan feláll, és lassan emelve visszateszi a konyhaszéket a helyére.